

INFORME DEL DEGÀ

(desembre 2015)

Em permetreu que comenci l'informe amb les paraules amb què el clouré: amb l'afirmació que la Facultat de Filosofia i Lletres, després de sotmetre's a la revisió preceptiva anual, gaudeix de bona salut. Degut als seus gairebé cinquanta anys, té algunes males postures i alguns vicis adquirits, que caldrà esforçar-se a corregir, però alhora gaudeix de suficients indicadors que continuen mostrant la seva fortalesa.

Aquesta diagnosi coincideix amb la del *Times Higher Education World University Rankings' Arts and Humanities Table* que ens col·loca en la seixanta-dosena posició (i primera de l'estat espanyol, seguits de la UB en la 80a posició i la UCM en la 90a) immediatament precedits per la *Scuola Normale Superiore di Pisa* (60a) i *el Swiss Federal Institute of Technology* de Zürich (61a) i seguits de prop per universitats tant prestigioses com la de Lancaster, Zürich, Aarhus, Köln o Bristol. Dels 5 indicadors sobre els quals s'elabora el rang, els de Recerca i Docència tenen un pes del 37.5% cadascun; les citacions, que mesuren la influència investigadora, un 15%; la internacionalització un 7.5% i la innovació un 2.5%; així, doncs, en recerca estem puntuats amb 57.2/100; en docència amb 54/100; en grau d'internacionalització amb 48.6/100; en innovació amb 47.4/100 i en citacions amb 46/100. Val a dir que per fer el rang es valoren els estudis en Arqueologia, Art, Llengües Clàssiques, Història, Llengües, filologia i lingüística, Literatura, Música, Filosofia i Humanitats, juntament amb els Estudis asiàtics, que no pertanyen al nostre centre.

Fet aquest preàmbul entro en l'informe que centraré en els aspectes més significatius que han ocupat el centre durant el curs 2014-2015 i els reptes que tenim al davant per al curs 2015-2016. Així em referiré per aquest ordre al **govern de la universitat**, a la **matrícula**, a la **programació docent**, als **processos de qualitat**, als **espais**, **economia i infraestructures** i al **procés de revisió dels plans d'estudi**.

Activitat institucional. Incidència en els òrgans de govern de la universitat

Com a Degà de la Facultat he participat en cinc sessions ordinàries i una extraordinària del Consell de Govern i a les sessions de les Comissions d'Afers Acadèmics, d'Economia i Organització (i en la seva Subcomissió per establir els criteris d'un nou model de distribució

dels pressupost de funcionament), de Transferència de Coneixement i Projectes Estratègics i de Doctorat.

A proposta directa del Degà aquests diferents àmbits han acceptat les iniciatives següents:

1. Modificar el document de *Criteris per a la Programació Docent 2016-2017* en el sentit de què parlaré més endavant.
2. Retirar i ajornar l'aprovació del Protocol d'actuació contra l'assetjament sexual o per raó de sexe.
3. Impulsar una declaració del CdG sobre la reposició del personal de la Universitat, incidint especialment en la del PAS.
4. Impulsar una declaració del Consell de Govern pels fets esdevinguts el 15 de maig de 2015 a la Plaça Cívica.
5. Encalmar l'establiment dels nous criteris per a la distribució del pressupost de funcionament.

Igualment el Deganat ha instaurat reunions informatives periòdiques amb les direccions de Departament, arran d'una de les quals ha sorgit un fruit inesperat. Vull pensar que una carta adreçada al rector, signada pel Degà amb el suport de tots els directors i directores de Departament, sobre el *Màster de Formació del Professorat de Secundària* ha comportat que el vicerector de Programació s'hagi compromès davant els Departaments afectats a intervenir decididament en l'assignació de docència en el màster.

En clau externa, juntament amb el Degà de la Universitat de Girona, hem propiciat una reunió de degans i deganes de les Facultats de Lletres de Catalunya per conèixer l'estat de la qüestió de la reforma dels Plans d'Estudis.

Matrícula

La **matrícula d'accés als graus** del curs 2015-2016 mostra una tendència a consolidar-se. En xifres absolutes hi ha hagut una minva de 8 places, que representa un 1% negatiu, percentatge dos punts per sota del general de la UAB en relació amb el curs anterior, que presenta un augment de l'1%. A tall informatiu les Facultats de Ciències, per una banda, i de Ciències de la Comunicació i Ciències de l'Educació presenten una minva del 6% i del 4% respectivament, mentre que la resta presenten diferències positives essent les més elevades les de Medicina i Veterinària que mostren un augment del 9%.

Hi ha una dada, però, que cal corregir. La Facultat de Filosofia i Lletres és el centre que presenta un percentatge de demanda / oferta més baix, tot i que estable. De l'oferta de places d'aquest curs se n'ha cobert un 67%, mentre que de l'oferta del curs 2014-2015 se'n va cobrir un 66%. Aquesta xifra és amb escreix la més baixa de tots els centres i indica que l'oferta de places està sobredimensionada des de fa anys. Si hem de fer cas de la tendència dels darrers tres cursos, en què l'oferta de títols s'ha estabilitzat, la nostra oferta s'hauria de moure entre les 850 i les 900, mentre que, de fet, ens hem mogut entre les 1260 i les 1300. De cara al curs 2016-2017 la Facultat demanarà ajustar l'oferta a la mitjana mòbil dels darrers tres cursos.

Òbviament el comportament és heterogeni segons les titulacions. En un primer percentil se situarien aquelles que presenten una ocupació, en la majoria dels casos sostinguda, que se situa entre el 90% i el 110%: és el cas **d'Antropologia, Arqueologia, Musicologia, Llengua i Literatura Espanyoles, Estudis Anglesos i els estudis combinats d'anglès amb català, francès o espanyol**; en un segon percentil entre el 70% i el 89% tindriem **Història i els estudis combinats d'anglès amb clàssiques**; en un tercer percentil entre el 50 i el 69% **Filosofia, Geografia, Història de l'Art, Humanitats i els estudis combinats d'espanyol amb francès i català**; en la forquilla entre el 25% i el 49% se situen els **Estudis Clàssics, Llengua i Literatura Catalanes i Estudis Francesos**; finalment hi ha **els estudis combinats de català amb clàssiques o francès, i de clàssiques amb francès o espanyol** que se situen per sota del 10% d'ocupació. Si bé l'accés als estudis combinats no es pot analitzar amb els mateixos paràmetres que la resta, és cert que a efectes de visualització en el sistema universitari català les xifres resulten molt insuficients i denoten una manca d'interès dels estudiants per alguns estudis combinats de filologia.

La matrícula total a la Facultat és de 3.857 estudiants (3.236 de grau, 456 de màster i 165 del programa internacional) amb un total de 205.150 crèdits (177.622 de grau, 22.427 de màster i 5.101 del programa internacional), la qual cosa suposa un menyspreable 0,3% de descens. La disminució es comporta de manera inversa en el grau que en el màster. Així contra una pèrdua de 119 alumnes de grau es registra un augment de 98 de màster i 22 del programa internacional i ens continua situant com el centre amb més matrícula de la UAB seguits de lluny per la Facultat d'Economia i Empresa i per Ciències de l'Educació.

La matrícula de nou accés als màsters ha estat de 365 estudiants sobre un total de 505 places ofertes, 570 admissións i 708 preinscripcions, el que suposa una taxa d'èxit del 64% de matrícula sobre admissió. Aquestes xifres impliquen una millora notable en l'accés. Enguany hi ha 11 màsters del total que realitzen la preinscripció a la UAB, que se situen en el llinar que la DGU estableix com eficient (és a dir en el llinar de 20 estudiants de nou accés): són *Anàlisi i*

Gestió del Patrimoni Artístic; Antropologia. Recerca Avançada i Intervenció Social; Egiptologia; Estudis Anglesos Avançats; Estudis Teatral; Literatura Comparada; Llengua Espanyola, Literatura Hispànica i Espanyol com a Llengua Estrangera; Musicologia; Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana; Història Contemporània i Polítiques i Planificació per a les Ciutats. La resta compleixen el mínim exigít per la UAB, és a dir, una matrícula de 8 estudiants. En vista al curs 2016-17 la Facultat programarà un nou màster oficial en *Geoinformació*, resultant d'un màster propi, i paral·lelament desprogramarà el màster en *Tractament de la Informació i Comunicació Multilingüe*.

En terme generals, per una banda, vull subratllar l'esforç d'internacionalització que ha fet la Facultat, que ha tingut com a conseqüència un increment dels estudiants estrangers. Per una altra banda, cal fer una reflexió sobre el fet que la Facultat participa en un bon nombre de màsters la coordinació dels quals és en mans d'altres universitats, concretament vuit. Reconegut l'element positiu que significa la col·laboració interuniversitària per a la millora de la qualitat, cal ser molt conscients que una oferta excessiva de programes interuniversitaris no coordinats per la nostra universitat té efectes negatius sobre el capítol I de PDI, atès que en aquests casos la subvenció pública que rep la Universitat és inexistent; es redueix a un traspàs de diners de difícil gestió. Aquest aspecte s'agreuja quan l'oferta interuniversitària competeix directament amb una oferta pròpia "poc eficient".

Programació i Pla Docent

Quant a l'aplicació del PD del curs 2015-2016 vull destacar cinc fets nous.

Primer. S'ha estructurat la docència mínima presencial del primer semestre de manera que coincidís amb l'aturada de les vacances de Nadal evitant la represa mínima en el mes de gener i, tanmateix, deixant les dues primeres setmanes lectives com a període de compensació per a aquelles assignatures el professor/ra de les quals consideri convenient de recuperar-ne alguna sessió perduda a causa del calendari festiu o de l'aturada de classes.

Segon. S'ha mantingut la proposta feta a través de la Transparència de Programació Docent aprovada pel vicerectorat de Programació i Personal Acadèmic el mes de gener de 2015. Això ha implicat el **manteniment** de 39 OT (totes excepte 3), tot i comptar amb menys de 10 estudiants matriculats, per raons diverses, que l'EdD ha considerat justificades. Cal tenir present, però, la conseqüència que té aquest fet té sobre la consecució de la ràtio del títol.

En relació amb aquest darrer punt i en vista a la programació del curs 2016-2017 a proposta del Degà es va introduir un matís important en els Criteris de Programació dels Estudis que diu.

“El centre d’acord amb els recursos de professorat disponibles en els departaments, després de l’aplicació del MDA, a proposta seva podrà programar assignatures OT per sota del límit establert [de 10 estudiants] en funció de paràmetres de qualitat acadèmica i de servei als estudiants”.

Tercer. S’ha implantat amb caràcter general un nou aplicatiu per sol·licitar i realitza els canvis de matrícula, la qual cosa ha reduït en més d’un **85%** la gestió de les sol·licituds, en la mesura que el canvi ha estat concedit de forma automàtica. La mesura ha alleujat substancialment la feina de la GA i permetrà el curs vinent avançar el període de sol·licitud de canvis de matrícula, amb la qual cosa l’estudiant podrà incorporar-se amb més rapidesa al nou grup.

Quart. S’ha incorporat un lector de Llengua Romanesa gràcies a un conveni signat amb el Consolat de Romania, fet que ha ampliat l’oferta OT d’idioma modern.

Cinquè. S’han creat els programa de *Campus Arqueològics UAB* que, mitjançant convenis amb els ajuntaments afectats, visualitzen i permeten la docència de camp de graus, màsters i doctorats impartits per la UAB en l’àmbit de l’arqueologia tant en jaciments com en museus. En són responsables i beneficiaris els departaments de Prehistòria i de Ciències de l’Antiguitat, amb seus a Banyoles, Mataró, Gavà, Bolvir de Cerdanya, Camarasa, el Pla de l’Estany, etc.

En la **posada en marxa del curs** hi ha hagut algunes incidències que val la pena d’esmentar. Existeixen algunes titulacions amb una distribució molt descompensada d’assignatures OT segons semestres, dies i franges horàries, que perjudiquen considerablement els estudiants i que enguany hem resolt autoritzant la reobertura dels grups amb avís als estudiants afectats. Per una altra banda, s’ha produït alguna incidència en la distribució i ocupació de les aules provocada, entre altres raons, pel que acabem d’esmentar.

Tot plegat ens obliga primer a vetllar des del Deganat que de cara al proper curs d’antuvi no es produeixi un desequilibri exagerat i segon procurar optimitzar l’ús d’algun nou espai com a aula, dotant-lo de l’equipament necessari, i alhora ampliar-ne la capacitat d’altres.

En vista al curs 2016-2017 s'ha programat i aprovat en la COA i la CAA un nou accés a un conjunt de títols combinats de filologia que el Deganat, després d'haver consultat fonts d'AQU directament relacionades amb el procés, va decidir no sotmetre a acreditació pel gran risc que existia de no aconseguir-la. Aquesta operació, que té efectes immediats de desprogramació, enguany hauria afectat només a 16 estudiants que es distribueixen en 13 d'Estudis de Francès i Espanyol, 2 d'Estudis d'Espanyol i Clàssiques i 1 de Francès i Català; els Estudis de Clàssiques amb Català o amb Francès no han tingut matrícula, continuant la tendència a la baixa dels darrers tres cursos.

Com a mesura transitòria per no perdre aquesta quinzena d'estudiants, amb efectes només el curs 2016-2017, s'ha creat un *Accés Obert a Estudis de Llengua i de Literatura* que oferirà als estudiants la possibilitat de combinar el primer curs els estudis esmentats que fins ara s'oferien com a combinats, amb la condició que a segon curs hauran de decidir-se per un o altre grau simple que hagin triat de combinar.

L'operació ha estat laboriosa i hem comptat amb la col·laboració de la Sra. Andrea Sunyol becària associada a un ajut EMQEI que fou concedit a la Facultat per estudiar precisament fórmules que redueixin substancialment el dècuple accés als graus combinats de filologia.

Economia, espais i infraestructures.

En aquest apartat vull assenyalar algunes actuacions que han suposat o suposaran una millora immediata per a la comunitat de la nostra Facultat.

Sens dubte, la més important ha estat **l'ampliació dels espais** de la Facultat amb un nou mòdul situat a continuació de la primera espina de la Facultat d'Economia i Empresa, per acostar i agrupar dos Laboratoris d'Arqueologia que durant trenta anys han estat dispersos pel campus amb els inconvenients que això suposava per als estudiants que hi feien pràctiques i per al professorat que hi realitza la seva recerca; es tracta dels Laboratoris d'Arqueozoologia, Arqueobotànica i l'ESG AGREST.

Encara en el capítol de la millora de l'ús dels espais hem habilitat l'espai exterior del vestíbul d'accés als Departaments d'Antropologia i Prehistòria per facilitar la sortida fora de fumadors/res i en paral·lel la Junta Permanent va facultar el Degà per aplicar mesures que preservin la salubritat de l'indret. S'han realitzat millores en el Servei de la Parla i del So alhora que se n'ha ampliat el nombre de membres amb la incorporació del Departament d'Art.

Amb la col·laboració de l'Àrea d'Arquitectura s'han endegat millores en la disposició del mobiliari i la il·luminació de l'escenari de l'Auditori. Igualment s'ha destinat una part

important del pressupost per renovar els canons de projecció de quatre aules, instal·lar-ne un de fix a la Sala de Reunions del Deganat (amb la qual cosa se n'ha millorat l'ús) i adquirir cadires de pala per substituir les taules mòbils de dues aules, per tal d'ampliar-ne en 15 places la capacitat.

Seguint en l'apartat de millora de les infraestructures, la Facultat s'ha acollit al Pla Renovi per als ordinadors de Gestió Acadèmica absolutament obsolets, i l'any 2016 participarà en el Pla Renovi dels ordinadors de docència endegat pel vicerectorat d'Economia i Organització i que afectarà a 15 màquines de l'aula d'informàtica pendent d'actualització i 50 ordinadors de professorat de les aules de docència. La inversió, que es fa pel sistema de rënting, suposarà una despesa d'aproximadament 15.700 euros anuals durant cinc anys; aquesta despesa correspon gairebé al euro al pressupost que la Facultat dedicava a renovar cada any el maquinari d'un aula d'informàtica i té l'avantatge de la reposició immediata de qualsevol ordinador que entri en el Pla sense despesa afegida.

Quant a l'aspecte econòmic, es va aprovar formalment un pressupost a la Junta Permanent que, a part del que acabo d'exposar, ens ha permès de convocar la segona edició per a la realització d'activitats a la Facultat; l'hem dotada d'unes bases que ens permetran prioritzar les sol·licituds segons la seva tipologia, que a més de contemplar els tradicionals ajuts per a congressos i trobades científiques hem ampliat amb activitats de promoció dels estudis i activitats de caire cultural. La voluntat de l'Equip és, doncs, transparentar tots els ajuts i vehicular-los a través d'una convocatòria pública.

Finalment que s'ha fet un esforç per actualitzar els sistemes de difusió de la informació, que ha tingut com a resultats: a) l'actualització diària de les notícies, documents audiovisuals i continguts de la web de la Facultat, gràcies a la presència d'un becari de l'Àrea de Comunicació i Promoció que cobreix tots els mesos del curs; b) la instal·lació d'una pantalla en el vestíbul d'entrada en fase de proves que donarà compte de les activitats que es realitzin al centre i que els departaments ens facin arribar a través d'un protocol que establim i c) a demanda pròpia i amb col·laboració amb l'Àrea de Comunicació i Promoció de la UAB s'està redissenyant la pàgina web de manera que la Facultat serà el primer centre de la universitat a renovar-la d'acord amb els criteris que ja heu vist que s'han aplicat a altres pàgines.

Processos de Qualitat.

Els dos equips de Deganat que s'han succeït enguany han impulsat dos processos relacionats amb la qualitat. Per una banda, s'ha redactat i aprovat en Junta Permanent el *Sistema de Garantia Intern de la Qualitat* (SGIQ) que és l'eina que permet fer el seguiment de tots els

processos relacionats amb la qualitat docent (programació, guies docents, avaluació, mobilitat, pràctiques externes, TFE, orientació de l'estudiant, suggeriments i queixes).

Per una altra, com la resta de centres de la universitat, la Facultat va iniciar el procés d'acreditació de títols el primer semestre de l'any que acaba amb la proposta d'acreditació dels màsters en *Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana, Estudis Anglesos Avançats i Literatura Comparada. Estudis Literaris i Culturals*, que han aconseguit un informe positiu. Durant els mesos de juliol fins a la darrera setmana de novembre s'ha preparat l'autoinforme d'acreditació per part del Comitè d'Avaluació Intern dels 8 títols de màster restants i sis títols de grau, els graus combinats de filologia amb Anglès, el combinat d'Espanyol i Català i el títol d'Estudis Francesos. En tots els casos era imprescindible sotmetre'ls al procés, atès que complien el màxim de temps de vigència; si no s'hagués fet o si en resultés una acreditació negativa no es podrien impartir el curs 2016-2017.

A hores d'ara, doncs, queden per acreditar 11 títols, la verificació dels quals venç el curs 2016-2017, amb la qual cosa, si no els acreditéssim, s'haurien de deixar d'impartir el curs 2017-2018. Això inclou tota la resta excepció feta d'*Humanitats* que pot esperar fins al curs 2018-2019, perquè fou objecte d'una reverificació l'any 2012-2013. En aquest nou procés d'acreditació el CAI haurà d'actuar entre els mesos de gener i mitjan març.

És en aquest moment quan el procés d'acreditació interfereix amb el de la nova programació d'estudis de grau. I, per tant, fem una aturada en l'exposició, que després reprendrem.

Revisió dels Plans d'Estudis

Abans d'exposar les línies bàsiques d'actuació sobre aquest tema, val a dir que l'Equip de Deganat prèviament ha informat del treball *in fieri* als directors/-res de Departament, a la Comissió d'Ordenació Acadèmica i a la Junta Permanent de Facultat.

Si ens remetem a la informació de què disposàvem fa un any en aquesta Junta sobre aquesta qüestió, s'han produït dues variacions que resulten decisives a l'hora de prendre una decisió. La primera és de caràcter econòmic, d'aplicació al sistema universitari català: l'acord pres per la *Comissió de Garantia de l'Accés dels Estudiants, Preus i Beques* en la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya el dia 5 de juny de 2015 que diu:

Acord 1. L'estructura de preus no incrementarà l'aportació dels estudiants per a un mateix nombre de crèdits.

Acord 2. Tots els estudiants titulats d'estudis de grau de 180 crèdits, durant els cinc anys posteriors a la seva graduació tindran dret, com a mínim, a cursar 60 crèdits d'un

estudi de màster al mateix reu públic vigent del grau en què s'han titulat [...]. L'objectiu final, a mesura que millorin els ingressos fiscals, ha de ser la convergència dels preus públics de màsters amb els dels graus

La segona és de caràcter legal d'aplicació al sistema universitari espanyol i resulta de l'adaptació que el *Ministerio de Educación* ha fet del marc europeu de qualificacions dels estudis universitaris, a través del *Marco Español de Cualificaciones para la Educación Superior* (MECES) publicat el mes de gener de 2011,¹ que afecta directament el nivell de titulació requerida per a l'**accés a la funció pública**. Diu el MECES que un títol de Grau (sense distinció de durada) equival al nivell 2; un títol de màster, al nivell 3 i un títol de doctorat al nivell 4. En decrets paral·lels el Ministerio mateix equipara les antigues Llicenciatures (sense distinció de durada) al nivell 3 i les antigues Diplomatures (sense distinció de durada) a nivell 2. D'això en resulta que

Diplomatures (3 / 4 anys) – Graus (3 / 4 anys)	Nivell 2
Llicenciatures (4 / 5 anys) – Graus (3 / 4 anys) +Màster (1 / 2 anys)	Nivell 3

És obvi, doncs, que tots aquells llocs de la funció pública que fins ara requerien una Llicenciatura, requeriran una titulació de Màster, *ergo* si un estudiant pensa dedicar quatre anys als estudis superiors li és més convenient cursar un grau de tres anys i un màster d'un any que no pas un grau de quatre anys, essent que tant la primera opció com la segona li suposaran una matrícula econòmicament idèntica.

A més d'aquestes dues raons, que ja ens semblen suficients per decantar la decisió, cal tenir en compte el comportament de la Universitat de Barcelona que en el nostre cas és gairebé l'única competidora ja que organitza els mateixos estudis. En aquest sentit la informació directa amb què comptem és que la instrucció de l'equip de Govern és anar a una estructura de graus de 3 anys, cosa que ja ha estat treballada en dues Facultats de Lletres i està en discussió en la tercera.

Així les coses, l'Equip de Deganat està per organitzar els estudis en una estructura mixta que modifica la seqüència 3 + 2 i la converteix en una seqüència 3 + 1+ 1. Què implica això a l'hora d'organitzar una estructura curricular?

¹ RD 1027/2011 [http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2011/08/03/pdfs/BOE-A-2011-13317-C.pdf]

Primerament organitzar estudis amb una nova estructura 3 (+1+1) **no implica** de cap de les maneres **un procés de compressió** dels continguts actuals en tres anys, que condueixi a eliminar absolutament tot allò que es pot considerar sobrer en la mesura que no pertany als continguts exclusius d'un determinat títol. Seria un error.

Segonament, en conseqüència no es pot pensar el grau independentment del màster; conceptualment i teòrica cal partir d'una seqüència **flexiva** de 300 crèdits distribuïts en tres blocs finalistes en si mateixos, cadascun dels quals aboca a la consecució d'un títol i possibilita la continuació dels estudis: 180 crèdits / 240 crèdits / 300 crèdits; es tracta de pensar **els nous títols de grau com un primer estadi** d'un recorregut que acadèmicament n'hauria de contemplar com a mínim dos i, per tant, cloure's amb 240 o 300 crèdits. No hem de pensar que cada vegada anem escurçant la formació, sinó que la fraccionem en etapes amb objectius diferents; **acadèmicament** tornem en certa mesura a l'arquitectura existent en les darreres dècades del segle XX que s'estructurava en un primer cicle (3 anys) i un segon cicle (2 anys).

En tercer lloc, el màster s'haurà de pensar amb una estructura de M1 + M2, que permeti l'entrada i la sortida en cada un dels dos estadis. El M1 tindrà un caràcter d'aprofundiment acadèmic i/o professionalitzador i el M2 estaria reservat a la iniciació a la recerca, amb el benentès que l'estudiant obtindria un títol després d'haver cursat cadascun dels períodes; és a dir, cadascun dels cursos tindria caràcter finalista. Per regla general cadascun d'aquests cursos constaria de 60 ECTS, de manera que l'estudiant que volgués continuar la seva carrera acadèmica amb el doctorat pogués acomplir el doble requisit d'haver cursat un total de 300 ECTS, 60 dels quals en concepte de màster.

La nova proposta de graus, que durà a terme una comissió creada per a cada títol, **prioritzarà l'organització acadèmica coherent** per sobre d'interessos particulars, de grup o extraacadèmics; i **farà palesos en els Plans d'Estudis els avantatges que aporta el fet de ser una facultat diversa en una universitat de campus**.

Tal com hem informat recentment als directors de departament i als membres de la COA l'oferta de títols de la Facultat s'acompliria en dues fases: una **primera proposta** a implantar el curs 2017-2018, que inclouria tots els estudis que ara s'ofereixen a la Facultat, i una **segona proposta** a implantar amb posterioritat, que inclouria títols nous majoritàriament interfacultatius a semblança de les universitats europees més prestigioses. Mitjançant les dues propostes s'executaria l'ajust de places ofertes a la demanda sostinguda dels darrers cursos, de què parlàvem en començar.

Quant a la configuració del Pd'E dels graus, sense entrar en la concreció de la distribució del total de crèdits per naturalesa, hi ha alguns principis que voldríem exposar.

Reducció del nombre de crèdits dedicats a les assignatures multiús o transversals. La forquilla actual, que varia entre 18 i 36 crèdits, es reduiria a una forquilla entre 6 i 18 crèdits i la naturalesa dels continguts no afectaria a tots els títols de la Facultat, sinó als títols d'un mateix àmbit epistemològic.

Introducció d'un cert grau d'optativitat en l'oferta obligatòria a través de la programació d'assignatures obligatòries inespecífiques.

Recuperació de l'oferta d'optatives de Facultat. Cada Pd'E tindria un nombre d'OT del propi títol i un nombre menor que l'estudiant hauria de cursar mitjançant assignatures programades específicament per la resta de títols del centre, amb caràcter instrumental i pensades precisament en funció dels seus interessos.

Quant als estudis de màster han de ser compresos com la **culminació acadèmica lògica i habitual** del cicle formatiu universitari d'un/una estudiant.

Un dels punts forts de la Facultat i dels seus Departaments és la recerca, l'especialització dels seus grups i, en alguns casos, el seu vessant professionalitzador. És per això que s'ha de tendir a configurar **màsters "únicos", de prestigi**, i dotar-los de **caràcter internacional**. La programació de títols de grau és a l'abast de qualsevol institució petita o mitjana; la programació de títols de màster de forma extensiva només és en mans d'institucions grans com la UAB i, en aquest cas, de la Facultat de Filosofia i Lletres.

La programació dels nous màsters té un període de transició més extens en la mesura que les primeres promocions del nous gras, si es fes una implantació progressiva, sortirien el curs 2019-2020.

La Facultat programarà màsters de tres tipus: acadèmics; professionalitzadors i de recerca, que podran tenir caràcter mixt. Es pensarà en general una programació de 120 ECTS estructurats en dues seqüències de 60, cadascuna de les quals tindrà caràcter finalista. En general el Màster 1 constarà de continguts especialitzats en un àmbit concret i tindrà caràcter acadèmic; el Màster 2 serà d'iniciació a la recerca. Els màsters de caràcter professionalitzador, si escau, podrien tenir 90 ECTS, 30 dels quals corresponents a pràctiques.

Una estructura de 120 ECTS (60 + 60) possibilitarà que l'estudiant pugui continuar la carrera acadèmica amb el doctorat, ja que complirà el doble requisit d'haver cursat un total de 300 ECTS, 60 dels quals en concepte de màster. La segmentació en 60 + 60 facilita també el

manteniment dels màsters interuniversitaris en cas que estiguin coordinats amb universitats que mantinguin l'estructura d'estudis 4+1.

L'estructura de M1 + M2 permetrà també que l'estudiant, si vol, pugui combinar un M1 amb continguts propis d'un determinat àmbit epistemològic més un M2 de *Formació del Professorat de Secundària*, sempre i quan aquest es mantingui a 60 ECTS, qüestió sobre la qual la nostra incidència no va més enllà d'expressar a l'Equip de Govern de la Universitat l'oposició absoluta que augmenti el nombre de crèdits. Evitarà, en canvi, que amb un únic M1 de Formació del Professorat de Secundària pugui accedir al programa de doctorat.

Amb aquestes consideracions presents: a) la Facultat, com a criteri general, haurà **d'organitzar o participar en l'organització**, si més no, d'un màster per a cadascun dels grans àmbits d'estudis de grau; b) s'estudiarà la incorporació a l'oferta oficial subvencionada d'aquells màsters propis que presentin un històric de matrícula exitós; c) s'impulsarà la programació de màsters interuniversitaris amb universitats de prestigi en aquells àmbits que no comptin amb una massa crítica suficient per a la programació de màsters exclusivament UAB i es mirarà de ser-ne la universitat coordinadora; d) amb caràcter intern es cercaran sinergies entre els àmbits d'estudis per tal de programar mòduls conjunts sobretot de caràcter metodològic i e) es procurarà programar **algun màster o mòdul impartit en anglès** en àmbits que comptin amb grups de recerca molts especialitzats.

Interferència entre els processos d'acreditació i de nova programació. Calendaris.

Davant d'un repte gran com és repensar els títols de grau i de màster, hom podria decidir abocar-se a aquest procés i deixar de banda el procés d'acreditació dels títols que resten. Tanmateix, hi ha diverses raons que aconsellen escometre els dos processos en paral·lel.

Primera. Si es verifica un títol que en substitueix un que ha estat prèviament acreditat (sempre i quan mantinguin el mateix nom) la universitat es pot acollir a un procediment de verificació *express* que escurça els terminis i la feina de disseny. En aquest cas AQU només revisarà els capítols 3. Competències, 4. Accés i admissió d'estudiants i 5. Planificació d'ensenyaments. En aquest sentit, doncs, convé tenir acreditats els títols que s'extingeixen perquè faciliten la feina de la nova programació.

Segona. No és prudent abandonar l'acreditació. En el cas que per qualsevol causa no s'arribés a temps a programar els nous títols, ens trobaríem que cap dels títols mancats d'acreditació podrien acceptar places de nou accés el curs 2016-2017. EL risc és massa alt.

Tercera. Tampoc no és aconsellable deixar la revisió dels títols actuals per al curs 2018-2019. Ens podríem trobar amb una oferta competidora en el sistema universitari català el curs 2016-2017.

És per totes aquestes raons que convé posar-nos a continuar la feina, que no us amagaré que serà més laboriosa del que puguem pensar. Estic convençut que som capaços de dur-la a terme. Caldrà, però, que ens hi impliquem tots i totes, participant en l'elaboració del material necessari per a les acreditacions, participant la discussió de les comissions, essent constructius i deixant de banda (encara que sigui una mica) els interessos corporatius. Som capaços de fer-ho i estic convençut que ens en sortirem més que airosos. És una oportunitat que no podem perdre.

Aquest Degà i el seu Equip (on hi compto sempre els coordinadors i coordinadors de títols) serem els primers a posar tota la carn a la graella. Comptem ja amb l'experiència d'haver acreditat 12 màsters i 6 graus, la qual cosa ha de fer-ho tot més fàcil. I us prometo que aconseguirem sigui com sigui suport tècnic i administratiu complementari.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès). Desembre 2015